

3294 36
11580 87
27939 46
42814 69

3740 25
173 90
3914 15

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A közigazgatási reform gya- korlati végrehajtása.

A magyar közigazgatási reform gyakorlati keresztülvitele, vagyis a közigazgatás államosítása végre a érélyes munkateljesítés stádiumába lépett. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat parlamenti tárgyalásakor, a mi még az országgyűlés nyári szünete előtt megkezdődik, már ma biztosnak tartják, hogy az ellenzék egy része ezzel, a közigazgatási reform előkészítésére és keresztülvitelére nélkülözhetlen törvényjavaslattal szemben az eddiginél barátságosabb magatartást fog tanúsítani. Az új belügyminiszter, Perczel Dezső, bonyhádi programbeszédében rendkívül érdekes felvilágosításokat adott e reform keresztülvételének módjairól. Perczel Dezső józan, gyakorlatias felfogása és munkakész buzgalma e mellett ép úgy kitűnt, mint azok a személyes tulajdonságai, melyek nemcsak a szabadelvű pártnál, hanem az értelmes ellenzéki politikusoknál is megszerzik neki a bizalmat, a melyet szívesen megszoktak adni az oly sokat ígérő reformbarát államférfiú tehetségnek. Midőn Perczel Dezsőnek a reform sikerültére nézve sokat ígérő tehetőségéről szólunk, a legkevésbé sem értjük a szavakba foglalt ígéreteket, melyek szónoki pompával választógyűlések, vagy parlamenti szónoklatok számára egy dekoratív mozaik-képpben vannak összeállítva. Ellenkezőleg; Perczel Dezső ép úgy, mint Bánffy báró, határozott el-
lensége minden szónoki remeklésnek és annak a nagyhangú politikai frázis-csilingelésnek, a mely nagy lármát üt ugyan, de a reformátori téren épen semmi munkát sem végez. Ezért fogadta az egész ország Perczel nyilatkozatait azzal a bizalomteljes rokonszenvvel, a melyre minden alkotó reform-működésnek már kezdettől fogva jogos igénye van.

Perczel Dezső miniszteri kijelentéseinél épen az a jellemző, hogy pártkülömbőség nélkül keletkeznek az a meggyőződés, hogy ez a miniszter azonnal megkezdte a munkát és az egész reform-program céltudatos folytatását is mindjárt biztosította. Ez ama hasznos ékesszólás, a mely nem annyira érvekkkel, mint inkább véghezvitt jótékony tények okvetlen meggyőző természeti erőhatalmával nyeri meg a saját politikai barátokat és, a mi Magyarországon még sokkal nehezebb, mondhatjuk: a legnehezebb, a politikai ellenfeleket is,

a haladó reformok létesítésében való közreműködésre. Ebben van a különböző pártok fuziója számára a leghatásosabb mozgató erő. Mert misem békit ki és egyesít jobban, mint a közös reformátori és alkotó munka. Bánffy báró miniszterelnök e tekintetben is szerencsésen választott, midőn Perczel Dezsőt szemelte ki belügyminiszternek. Mert a magyar államnak épen most, az állami és társadalmi reformok, a demagógok, ellen való állami kényszervelekedés korában van szüksége vaskezü miniszterre, a kiben van önbizalom, munkakedv és energia. Ez az energia, mely Perczel miniszternél egy igazi magyar gentleman veleszületett lovagias szeretetreméltóságával egyesül, jó szolgálatot fog tenni Perczel Dezsőnek, szüksége lesz rá a szentesített egyházpolitikai reformtörvények kiméletes, de azért alkotmányhű végrehajtása körül. E tekintetben is öröndetes módon meggyőzően hatnak Perczel Dezső szavai oly tények idézése által, melyek már véghez vannak vive, vagy a melynek véghezvitele ma már biztosítva van.

A belügyminiszter nyilatkozataiban idézett tények egyik legfontosabbika, hogy még ez év első felében megállapíttatnak az anyakönyvi kerületek, azok nevei és székhelyei, hogy az állami anyakönyvek vezetése 1895. évi szeptember hó 1-én az egész országban megkezdhető legyen. És itt lehetetlen, hogy az ország hazafias tanítói reményteljes érzéssel ne tekintsenek a miniszter működése elé, a ki az anyakönyvvezetői állások betöltése körül rájuk számít és tisztességes jövedelemmel javítja helyzetüket.

Az ujonnan rendszeresített megyei állások.

— Egy elutasított felelkezés. —

A dr. Engelmann Zsigmond adai lakos által a vármegyénél f. é. január hó 11-én megejtett tisztviselő választások ellen benyújtott felelkezést a belügyminiszter elutasította. Tekintettel arra, hogy ezen felelkezést egy helyi lap egész terjedelmében közölte és tekintettel arra, hogy a belügyminiszter rendelete elvi jelentőségénél fogva a nagyközönséget is érdekli, — azt egész terjedelmében közöljük jónak látjuk.

8671. szám. Bács-Bodrogh vármegye közönségének Zomborban. A vármegye közönségének f. évi január hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésében megejtett tisztviselő választások ellen dr. Engelmann Zsigmond adai lakos, vármegyei bizottsági tag által beadott felelkezés folytán ezen választási eljárást felülbírálat alá vonván, az említett választást, melynek folytán az ujonnan rendszeresített központi járás nélküli fősolgabírói állásra Poppovits Dusan, eddigi zombori járási fősolga-

bíró, ennek helyébe zombori járási fősolgabíróvá Tarczyay Dezső, eddigi I. oszt. második aljegyző, az így megüresedett I. osztályú második aljegyzői állásra dr. Mikosevits Kanut eddigi II. od aljegyző, az ennek folytán megüresedett második aljegyzői állásra Lederer Pál eddigi IV. aljegyző, az ez által megüresedett IV. aljegyzői állásra dr. Frank Mihály közigazgatási gyakoronok, végül az ujonnan rendszeresített két arvaszéki tlnöki állásra Raits Miklós és Ribiczey Béla választattak meg, a felelkezés mellőzésével ezennel megerősitem. A felelkezés figyelembe vehető nem volt, mert azon indokolása, hogy a fent kitett új állások rendszeresítésére vonatkozó vármegyei közgyűlési határozat még ma sem jogerős, téves, miután a vármegye közönségének idevonatkozólag a mult 1894. évi október hó 16-án s folytatva tartott közgyűlésen hozott 1069. számú határozata hivatali elődömnök mult évi december hó 21-én 94572. szám alatt kelt rendeletével jóváhagyott és így jogerőssé vált. Tekintve továbbá, hogy a január 11-iki rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának 2 ik pontja alatt az ujonnan rendszeresített tiszt állásoknak s az ezek betöltése kapcsán megüresedő egyéb tiszt állásoknak betöltése is felvetett, a sorrend a közgyűlést megelőzőleg 15 nappal a bizottsági tagoknak megküldett, a választás törvényszerűsége azon szempontból sem eshetik kifogás alá, hogy a választás rendkívüli közgyűlésen történt és pedig azért sem, mivel az 1886. évi XXI. t. c. 87. §. csakis az időközben megüresedett állásokra vonatkozik, a jelenleg szóban lévő rendkívüli közgyűlésen pedig ujonnan rendszeresített állások töltettek be s ezzel kapcsolatban levő előléptetések eszközöltettek azáltal, hogy az ujonnan rendszeresített központi fősolgabírói állásra megválasztott fősolgabíró, az ennek helyére megválasztott I. oszt. aljegyző stb. helye is ugyanazon közgyűlésen betöltött, ami kétségtelenül a közigazgatás érdekének épséggel nem hátrányára, hanem ellenkezőleg csak előnyére szolgált annál is inkább, mert a vármegye legközelebbi rendes közgyűlést csak március hó második felében fogja tartani, ily hosszú ideig pedig a választási eljárás folyamán üresedésbe jött fontos állásokat üresedésben hagyni a közszolgálat érdekének sérelme nélkül nem is lehetett volna. Ezen közigazgatási érdekek megóvása végett ezuttal a főispáni helyettesítési jog sem lett volna helyesebben alkalmazásba vehető, miután az önkormányzat szellemével ellenkezik, hogy a törvényhatósági közgyűlés együtt tlésezése alkalmazva a törvényhatóság jogkörét csak sürgős esetekben pótolni hivatott főispáni hatáskörből téssek meg a rendszerint a közgyűlés hatáskörébe tartozó intézkedés, miből önként következik, hogy az 1886. XXI. t. c. 87. §-ának azon kifejezése „időközben”, — csakis az egyik közgyűléstől a másikig terjedő időre, — nem pedig a közgyűlés együtttlésezése alatti időre vonatkozhatik, tehát azon eljárás ellen, hogy valamely a közgyűlés intézkedéséből megüresedett állás ugyanazon közgyűlésen folytatolagos választás útján betöltessek, feltéve, hogy ez a tárgysorozatban kifejezetten felvéve van, — ami a jelen esetben tényleg meg is történt, — a törvényszerűség szempontjából kifogás nem emelhető. A jelen esetben egyébként a választási eljárás és a kijelölésnél követett eljárás is

A „BÁCSKA“ tárcája,

Prijezda vajda halála.*

Egyik levél a másikat éri.
Török császár az írójára néki.
Küldözgeti a sztaláti várba,
Hős Prijezda ennek a vajdája.
Így ír hozzá Mehemed, a szultán:
„Küldd el nekem rövid idő multán
Mind a három ritka drágaságod,
Mert különben haragom meglátod!
Küldd az első: csodaéltű szablyád,
Mely egyképen fűt, követ, vasat ég.
A másikat: deres paripádát,
Mely két fulon röptiben átárgtat:
S a harmadik drágaságod, éke! —
Jelikádat, hűtes feleséged.”
Olcassa ezt Sztaláti hős vajdája
És kereken így válaszol rája:
„Gyűjts sereget, a mennyi csak tetszik,
Sztaláti alá, a mikor csak tetszik,
Ostromold ezt, ahogy neked tetszik,
De nem adom, törökök császárdja,
Az a hármat — bármennyire tetszik!
Mert a szablyát magamnak vettem,
Mert a lovat magamnak neveltem,
Mert a nőmet el magamnak vettem,
Nem kapsz te meg ezekből egyet sem.”

Sereget gyűjt törökök császárdja,
Sereget gyűjt és rohan Sztalátra.
Ostromolja három éven is túl,
De se fája, se köve nem mozdul.

*) A közlés végett lapunk szerkesztőjének átengedett ezen szerb népkölteményt a fordító a „Tóth Kálmán-kör”-nek 1895. évi február hó 1-én tartott irodalmi és művészeti estélyen felolvasta. Szerk.

Nem bírja azt sehogy se becsenni,
De alóla mégse bír elmenni.

Egyik napon, szombati nap reggel,
Prijezdáné a várfalra megy fel,
S letekintve onnan Moravára,
Ezt a várnál zavarosnak látja.
El is mondja aggodalmát menten:
„Oh Prijezda, édes uram, lelkem!
Félek én már a töröktől, fűlek,
Aláaknáz még a beste lélek.”
De telet rá korholón Prijezda:
„Hallgass asszony, micsoda beszéd a?
Úgyent már csak ki is gondolhatna:
Mely Morava medre alatt akna!”

Beálltán a vasárnap reggelnek,
Az urak mind a templomba mennek,
És áldoznak ottan az istennek.
S hogy kijönnek onnan egysorjába,
Szól hozzájuk Sztaláti hős vajdája:
„Bajtársim! szárnya jobbkézemnek!
Mely visz útján fenyves győzelemnek,
Úljunk hozzá most a lakomának,
Majd nyissuk ki ajtaját a várnak
És csapjunk rá a török csordára.
Fegyvereinket hogy az ég megáldja!
S Jelikának, a nejének mondja:
„Hozz, feleség, bort a billikomba!”

Megindul ez k't ezüst kancsóval,
Megtölteni a legjobb borral.
De alighogy a pincéhez ére,
Majd ajultán rogy a föld színére.
Mi van ottan? — szent Isten, ne hagyj el!
Hát a pince tele van törökkel.
S a dicső bort, tyhű a pogányapját! —
Papusokból erősen nyakalják!
Jelikának az egészségére
S Prijezdának a lelki üdvére.

Hogy ezt látja Prijezdának nője,
A két kancsót leejti a kőre.
És felrohan az urak termébe
S szakadozva mondja üdvtőbe:
„Oh uraim, vége már a bornak,
Vége, vége mindannyi hordónak,
Mert a pince — szent Isten, ne hagyj el! —
Mert a pince tele van törökkel.
S a finom bort papucsokból isszák,
S oh Prijezda, felköszöntik is rád,
Meg reám is, — az egészségemre,
Neked pedig a lelki üdvödre!”

Fölugrik a férje e szavakra
S a várkaput nyomban kinyitgatja.
És rohamot intéz a törökre.
Sok lehunytá ott szemét örökre!
Szerb hadifő vagy hatvan esett el,
Mégfizette a török ezerral!

Most visszatér hős Prijezda sebtén
S a várkaput becsukja menten.
Hüvelyéből jó kardját kirántja
És lovának a fejét levágja.
„Drága lovam, legyen inkább véged,
De a szultán ne nyargaljon téged.”
Kettőtöri csodaéltű kardját,
E szavakra nyitva ismét ajkát:
„Drága szablyám legyen inkább véged,
De a szultán ne kössön fel téged.”

Most a neje szobájába megy fel
S megérintve őt gyengéd kezekkel,
Szól: „Jelikám, okos feleségem,
Felelj igaz szíved szerint nekem,
Mond: akarsz-e én velem elenni,
Vagy a szultán felesége lenni?
Könyözömben mond Jelika rája:
„Veled megyek, veled a halálba;
Becsülettel haljak inkább véled.
Mintsem azzal szűgyen között éljek.

a törvény kívánalmának mindenben megfelelő volt, az utóbbi panasz tárgyára sem tetették, minek folytán a felelősség mellőzése mellett a megtörtént választást megerősíteni kellett. Mirel a címet a varmegye alispánjának folyó évi január hó 27-én 2838. sz. a. kelt jelentésével felterjesztett iratok visszaküldése mellett megfelelő további eljárás végett értesitem. Budapesten, 1895. január 30. Perczel.

Gyászbeszéd.

Zsuffa Vince sírja fölött a zombori főgimnázium tanári kara nevében elmondta *Buday György* főgimnáziumi hittanár.

Gyászoló közönség!

Ha remegés és félelem közt lépek e tárogató sír elé, ne csodálkozzatok: ha a megatottság és fájdalom némára teszi, ne csodálkozzatok: ha búsul és szomorúságot néktek is elmondok, hídjétek meg, könnyebben elviseljük a veszteséget. — mely tanártestületünk érte. Mert könnyebb a fájdalom viselese, ha azok kitörésének szabad folyást engedünk. De emellett enyhíti fájdalmunkat az is, hogy a tanártestület szomorúságában Ti résztvevő közönség is osztóztok. Eljöttünk ide, hogy búsul mondjunk annak, ki életet az ifjúság nevelésének szentelte: kinek minden gondolata az volt, hogy neveljen, ki a természet fejtegetésével megtanítja az ifjúságot arra is, hogy letezik Isten: ki a természet kincsének ismeretével megtanítja az ifjúságot hazáját szeretni. Ki ne ismert volna Teged, ki nemcsak az Apollo csarnokában hirdeted Hypokrates tanait, ki ne ismert volna Teged, ki a Sanctusban és az életben Cato becsületességét követted, ki ne ismert volna, ki társadalmunk egyik legkedveltebb embere voltál. Mi ismertük és szeretünk Teged: mi, kik veled együtt faradtunk, nekünk nehez Töled búsul venni, de vigasztal az a tudat, hogy csak testileg távoztál ugyan, de szellemed és emléked élni fog közöttünk.

Nezd, tanítványaid itt vannak, hogy búsul mondanak neked, kit oly nagyon szerettek, kik Te benned atyjukat látnak, nezd a könyveket, mely patakként folyik minden áron, mi csak nevezni a választ. Ha nekünk, kik a munkában társaid valánk, oly nehez Töled megvalni, mely fájdalommal és a mely részvét némára tesz. Te, kinek családi élete hasonló volt egy szép álomhoz, melyet a halálnak sorsy keze megszakított. Te, kinek főgondja volt gyermekeid nevelése, Te most eltavozol, de nem örökre, lelked él, viszont fognak egykor ismet látni. Epen ezért a választ megkönyvitni a tudat, hogy a halál csak rövid ideig tart és ismet viszont látod azokat, kiket most elhagyni kénytelen. Testedet az anyatöldnek visszadjuk, de lelked, emléked élni fog, mert a lélek halhatatlan. Családod fájdalmat enyhítse ama mely részvét is, mely most oly fényesen nyilatkozik. — Midőn a halál zord keze egy olyan élet faklyáját oltja ki, mely családjának, a társadalomnak erős támasza vala, melynek minél hosszabbra terjedéseért anyai ima szalít ég fele: oh ilyenkor, mint az apostol mondja, Isten utai kikutat-batlanok előttünk és ha a fájdalom ónsulya alatt térdre roskadva áztatjuk azt a port, melyből vetettünk s a míve ismet leszünk!

Am zokogón a fájdalom, a hit vigasztalva szól: „Az Ur adta, az Ur elvette, legyen áldott az ő neve”. A hit elemítja a szeretet panasz szavat és a bánat könyveit felszantja, mert megtanít arra, hogy Isten szeme nem szunyad és megvizsgálva fektetjük sorsunkat kezébe.

Megdicsőült szellemed már jobb hazába van, hol nincs bu, gond és fájdalom. Te felhaladt már a remény kapuját. Te már a boldogok bonoból mondod most Isten veletek. Búsul nem mondunk neked, mert csak rövid időn tavol a feltámadásig, addig Isten veled a viszontlátásig!

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kochina Emil beregszászi kir. törvényszéki joggyakorokot a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

*S hogy ug, djek, mint egy hitvesztett:
En tiporjam, én a szent keresztet!
Es fogódva egymásnak karjába,
Fölmennék a vár magas fokára.
Ott Jékiba, jéjéjt átéltem,
Ekképen szól: „Oh férjem, szerelmem!
Moravának vize nevelt minket,
Az temesse el hű szíveinket.”*

S leugortak Morava vizébe.

*Jo a szultán és vesztet áruhého,
Magszörz ő végre is a várat,
De nem főkínesehet, a hármát,
Nem ezékből csak az egyiket sem.
Föl is forr a méreg Méhemében:
„Stalátty vára, hogy vesztel el menten!
Ide jöttem sok ezer javasárral,
S nem megyek el útszáz ép-kéz-tárbal.”*

Dömötör Pál.

AZ ELÉGEDETLENSÉG TERMÉSZETRAJZA.

Felolvastta a szerző a zombori Tóth Kálmán-kör február hó 1-én tartott irodalmi és művészeti estélyén.

I.
Nagyraecsstült közönség, van-e a világon megelégedett ember? Komolyan ki akarja erre a kérdésre igennel válaszolni? Hisz az elégedetlenség szelleme mindenütt kísért, ahol emberek élnek és a társadalom életfajának nincs ága, mit megnyesni vagy levágni nem szeretnének.

Tagadhatatlan: nem minden becstletes törekvés küzdhet ki túrbetó életállapotot; és nem mindnyája törekvése becstletes, kik az élet napsütötte oldalára kerülnék. És ha igaz volna is, hogy szerencsésének kiki maga a kovácsa: enyhítene-e ez azt a maró érzelmet, mely annak láttára kél, hogy mások hitványsságuk mellett

Kinevezés. A zombori kir. ítélő tábla elnöke Zombory János végzett jogbaltató szegedi lakost a vezetés alatt álló kir. ítélő tábla kerületébe dijas joggyakorokká nevezte ki.

Valasztás. A zombori első betegsegélyző és temetkezési-egylet folyó hó 2-án tartott népes közgyűlésén az egylet elnökévé egyhangulag Pekánovits András helybeli tekintélyes iparost választotta meg.

Alapítvány. Fejér Gyula apat-plebános a zombori első betegsegélyző és temetkezési-egyletnek újlag egyszáz forintot ajándékozott, a mar az egyletnél tett régiebb alapítványa növelésére.

Meghívas. A zombori I-ső önségélyző-szövetkezet folyó évi február hó 24-én délelőtt pont 9 órakor saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Közgyűlési elnök választása 2. Igazgató-sági jelentés a múlt forgalmi évről. 3. Szamadasok megvizsgálása, a forgalom kimutatása és ezek jóváhagyása. 4. Az igazgató, aligazgató, ig. tagok és a felügyelő bizottság felmentvényének megadása. 5. A X. ciklus törzsbeteteinek mikénti kifizetése és nyereményének felosztása, a tisztviselők és felügyelő bizottság tiszteletdíjainak, valamint a tisztviselők évi rendes fizetésének megállapítása. 6. A XII-ik ciklus megnyitása. 7. A 12 kilepelt és esetleg leköszönendő igazg. tagok választása. 8. A felszerelések megbeszélése kiküldendő 3-tós bizottság megválasztása alapsz. 51. §-a értelmében). 9. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságunk irásban beadandók, később érkezők ügyelemben nem vétetnek. Az 1-5-ik pontozó a szövetkezetnek csak régi tagjai szolbatnak, a 7. pontban jelzett választásnál pedig, mely ugyanazon nap d. e. 10 órakor fog eszközöletni, az új ciklus tagjai is befolyhatnak. Egyben az igazgatóság ezentel közbírái teszi, miszerint a X. ciklus 1894. évi december hó 31-én feloszlott, annak kifizetése folyamatban van. — ennélfogva a keresk. törvény 249. §-a és alapszabályaink 33. §-a értelmében felszólítottak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusokból bármily igénnyel bíróak, követeléseket 1895. évi december hó 31-ig érvényesítsék, miután annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 27. §-a értelmében elévülnek. A mérleg-kimutatás betekintéséig az egylet helyiségeiben van kifüggesztve. Az összforgalom az 1894. évben 1.966.131 frt volt. Az osztalék részvényenként 10 frt 50 kr, vagy egy-egy beüzett 52 rrtos részvény után 62 frt 50 kr fog kifizettetni. Tarcazy Mor, szöv. igazgató.

Pályázat. A zombori I-ső önségélyző-szövetkezetnél elhalasztás folytán megürlt jegyzői állásra f. évi február hó 16-iki határidővel pályázat hirdettetik. A jegyző kötelessége a könyvelőnek mindenben segédkezni és az egyleti ügyeket az igazgató utasítása folytán végezni. Pályázati kérvények Tarcazy Mor igazgató urhoz a fenti határidőig benyújtandók.

Farsangi dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda farsangi dal- és táncestélyét folyó hó 2-án tartotta meg a „Vadászkürt” szállóban. Az estélyen nagyszámu közönség jelent meg, mely élénk érdeklődéssel kísérte az ügyesen összeállított műsor minden egyes pontját. A dalárda gondosan tanulta be az énekeket és megérdemelte teljes mérvben az elismerés és tetszés külső jeleit: a tapsokat. Ugy a vegyes, valamint a férfiak precíz éneke általános föltűnést keltett. Különösen tetszetek a műsor trefás, bobokás tárgyu pontjai. Így a „Vándor énekesek” című kettős: Csermák József és Haasz Gyula, — a „Nap, hold és léggömb” című hármas: Benyei József, Csermák József és Haasz Gyula által előadva, kik énekükkel, játékuikkal és maszkuikkal folytonos derűltésben, vidám hangulatban tartottak a nézőket. Az általános jókedv és vidámság akkor érte el délelő pontját, midőn ágyukkal, zászlókkal, fegyverekkel, zenekarral bevonult a „Népfölkölk” tarka csapata. Bergmann Ágost trefás cantatája most is megtette bátársát. A rendezés kifüggestalan volt és dícsérettel szölbhatunk a díszletek és jelmezektől is. Kiváló és általános tetszést aratott pontja volt még a másornak Gruda Pál szavalata, ki Petöfi Sándor „Vándor legény” című humortól duzzadó remek költeményét adta elő sikerült maszokban. Előadása magasabb igényekkel bíró közönséget is teljesen kielégit-

is fellükerekednek emberek és körülmények meg nem érdemelt kedvezéséből?

Nem vagyok azok nézetén, kik az elégedetlenség okát az emberi természet valójában keresik. Még kevésbé érthetek egyet azokkal, kik meghatározható külső hatásoktól származtatják. Külső és belső tényezők egymáshatásának eredménye.

Lélektanai törvény, hogy saját személyiségének kiki tulajdonit értéket. Ezt az önbecsletést azok az igények fejezik ki, melyek érvényesítését annak minimumául tekinti az ember, mit másoktól és az élettől föltétlenül megkövetelhet. Addig, míg az ekkent megallapított igényeit érvényesítheti, elégedett az ember. De mibelyt ebben személyek vagy intézmények megakadályozzák: az elégedetlenség árja azonnal torlódik kedélyében. Már pedig megakadályozzák; mert nemcsak sokat, hanem mindig többet és többet is akar ám a szarka; nem csoda hát, hogy aztán nem bírja a farka.

Mint hogy azonban bonyolult társadalmi rendszerünk hálózatában semmi sem biztosítja anyira igényeink valósítását, mint a gazdagság; és a legnagyobb gazdagság sem ér sokat annak, ki mások akaratának rabja: az egyéni függetlenséggel párosult gazdagság varázsforrásnak tűnik fel, melyről azt tartják, hogy menten boldog, ki eleget iszik belőle.

Egymást tiporva feleje tudóznak hát, oly harcba elegyedvén, melyben a küzdők vagy ideje előtt vesznek el a fölkorbácsolt szenvedélyek örvenyében; vagy későn veszik észre, hogy hiabavalóságára pazarolták életüket. Mert gondatlan könnyüvértéség vagy sötét kétségbeesés leszárítatja ugyan ideig-óráig az ember magasabb rendeltetésének sejtelmét, de végkép el nem halgathathatja. És ha megszólal, ezt a megdöbentő kérdést veti fel: ember miért élsz?! Erre pedig kell felelni, akarva nem akarva. És ki abogy felelhet, a szerint telik meg szíve, vagy keserű elégedetlenséggel, ha világlétében mindig daskált is; vagy édes megnyugvással, ha sobasem is volt gond és fáradozás nélkül.

II.

Társadalmi tényezőként is érvényesül az elégedet-

tett volna. Hangfestése, gesztusai ügyes és gondolkozó szavalónak mutatnak be. Hangverseny után az elmaradhatatlan tanc következett, melyből az ifjúság ugyancsak kivette részét, mert még bajnal után is roptak a csárdást. Az első négyest 80 pár táncolta. Általában az egész mulatság ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben teljesen sikerült és e fényes sikerre büszke lebet az iparos dalárda.

Családi ünnep. Megható családi ünnep volt mult heten Topolyán. A községnek köztisztvisletben álló, derek polgára, Stroszel István feleségével, Benesik Veronával 50 éves boldog házasságának évfordulóját ünnepelte. Ugyanekkor tartotta Stroszelnek legidősebb fia Stroszel Mihály feleségével, Huszka Erzsébettel ezüstlakodalmát, de egyszersmind Stroszelnek unokája, Tancosik Janos is örök bűséget esküdött által menyaszonyanas, Benesik Teréznek. Bóbies prépost szép beszédet mondott a három párhoz.

Községi iskola Katymáron. Katymáron a folyó évi január hó 28-án tartott községi képviselőtestületi gyűlésen az eddigi felekezeti iskolákat községi alakította át 12 szöbbséggel.

A bajsai ág. hitv. ev. egyház jeltár alapjának gyarapítására f. évi január hó 26-án a polgári kör termében minden tekintetben sikerült táncmulatságot rendezett. A jökévi kifüggestalan volt ugyanarra, hogy csak a bajnal hasadása oszlatta szét a vidám társaságot. Az összes bevétel 112 frt 5 kr volt. Feltűztettek: Lebach Keresztély 10 frt, dr. Kirez Mor 1 frt, Szilvassy Janos 1 frt, Tanczig Pal 10 kr, Klbecek Janos ifj. 40 kr, Soven Pal 60 kr, Institörisz Mihály 1 frt, Rimar Janos 40 kr, Herk Andras 50 kr, Lebach Antal 5 frt, Drényovszky Janos id. 50 kr, Kmety Matyas 4 frt 50 kr, Pilliszky Janos 1 frt 10 kr, Szakal Janos ifj. 50 kr, Soven Janos 60 kr, Liesko Marton 10 kr, Szakal Mihály id. 70 kr, Liesko Bandi 20 kr, Jesztrebényi Gyula 1 frt 10 kr, Ifju József 60 kr, Hronyecz Peter 40 kr, Szenyan Janos 10 kr, özv. Vig Palné 30 kr, Rimar István 10 kr, Szokonya Andras 20 kr, Kollar Adam 30 kr, Herk József id. 10 kr, Kubisz Daniel 10 kr, Kelemen Pal 60 kr, Drényovszky Janos ifj. 10 kr, Harnyas Janos ifj. 10 kr, Trebits Ignac 80 kr, N. N. 1 frt, Kriszhaber Mihály 30 kr, Vizesy Istvanné 15 kr, Buresar Pal 20 kr, Madar Sandor 10 kr, Vasdeney Gabor 60 kr, Szilvassy László 30 kr, Robitsék Adolf 60 kr, Drényovszky Pal id. 40 kr, Stern József 80 kr, Harnyas Pal 30 kr, Geller Istvanné 50 kr, Tomajek György 10 kr, Kottmann Adam 10 kr, özv. Babylon Lajosné 1 frt 50 kr, özv. Vrablicza Danielné 1 frt, özv. Vrablicza Sándorné 1 frt, Makán Janos ifj. 10 kr, Kottmann József ifj. 60 kr, Czesznak Andras 10 kr, Tomajek Janos 30 kr, Devits Mihály 20 kr, Trlak Mihály 1 frt, Gernacs Janos ifj. 10 kr, Bruck Mor 80 kr, Gaspar Janos 40 kr, Vig Janos 20 kr, Barkocz István 50 kr, Fabriczy Andras 50 kr, Fabriczy István 10 kr, Toth Peterné 10 kr, Szűcs Vilmos 30 kr, Kollar Andras 10 kr, Markovics Bela 80 kr, Szakal Mihály ifj. 30 kr, Klemán Matyas 30 kr, Madar Ferenc 10 kr, Kubisz Janos ifj. 20 kr, özv. Tomajek Györgyné 30 kr, Huszar Adam 20 kr, Berkes Janos 50 kr, Petras Elek 50 kr. Fogadják a jószívú adakozók e helyen is az egyház öszinte háláját s köszönetét.

Olvasó-egylet Petrovacon. Petrovac község intelligenciája folyó évi január hó 26-án az alakított „Olvasó-egylet” érdekében előértekezletet tartott, mely alkalommal az „Olvasó-egylet” megalapítása elhatározott és a költségvetés megállapítása, a lakas kibérelése és egyéb teendők előkészítésére egy héttagu bizottság választott meg. A bizottság tagjai: dr. Gerich Endre korlelök, Holzmann Ignac id. jegyző, Steiner Károly, Rusznák Marton, Garay Endre, Pinterovits Jenő, Eichardt Istvan id. bizottsági tagok. — Eddig 30 tag jelentkezett.

Drakulits Pál beszéde. Dr. Drakulits Pál városunk országgyűlési képviselője a vallás- és közoktatásügyi budget tárgyalása alkalmával a képviselőházban a nemzeti párt által nagy tetszéssel fogadott hosszabb beszédet tartott. A képviselő beszédének legnagyobb részében szakszerűen foglalkozott a gör. keleti autonómia kérdésével.

Piknik. A szöntai intelligencia holnap, szerdán este pikniket rendez. Mint értesülünk, a piknikre városunkból is többen ki fognak menni.

lenség. Ki annál is kevesebbet ér el, mit ha nem szállítható és föl nem adható osztályrészeitl tekint: nem a maga igényeit, hanem a rá nézve kedvezőtlen életviszonyokat tartja megmásítónak. Pedig az elégedetlenség tetre készit: és addig háborog, míg vagy az ellenálló korlát, vagy az ellene támadó ember ereje meg nem török.

Ámde mit az egyik, mint eltávolítandó akadályt megtamad, azt a másik mint létének alapját védi. Az élet a létet való küldelem alakját ölti magara, melyben mindenki mindenki ellen tör; hol nyiltan, hol alattomban, „aki bírja, marja” jelige alatt.

De ha ilyenné válik életünk, hol, mikor és hogyan akarunk a lélek ama harmóniájára szert tenni, mely nélkül nincs igazi élvezet?

Erök jara részét és rövid életünk éveinek hosszú sorát a harc emészti fel. Sebb és jobb jövővel, miben majd részestök lesz, mibelyt a küzdelem véget ér, hiába biztatjuk magunkat; mert nem az vár ránk, hanem a tapasztalat, hogy mindenek mulandóságában csak a szenvedés az állandó.

Hébe-hóba nyilik ugyan egy-egy teljedett óhaj örömvirága; de mibaszna? Csakbamar elhervasztja a bajdankor rég elfeledett isteneinek még most is megnyilatkozott kegyetlen ironiája, mely az emberek megtörtására legforróbb vágyaik teljesítését választja eszközül.

De ha nincs másként, nem okosabb-e egyszer s mindenkorra minden boldogsági igényről lemondani, hogysem fentartásával minduntalan megújuló kínokat szenvedni; mikor ezer öröm sem ér föl egy kínal?

Kik ennyire jutnak, lerombolandó bálványképek nézik a földi boldogság reményét, — és lerombolják. Hiven festi ezt az állapotot Arany:

„Mellette és körülle vannak
Romain sok törött sohajnak;
Szárnyaszegett dalok...
Romok között andalog.”

És a romok láttára keletkező melancholia miben keresen megnyugvást, ha annak a gondolatnak komor

Zs...
csapás érte
tagja: Zsuffa
életének 44
jobblétre s
Zsuffa Vince
teljes buzg
17 év óta
teletét, mi
ki. Tanári
tagja is n
mozgalomb
fáradt és d
bizottságn
székeknek,
építő bizot
legtevéken
az egész va
ember volt
egész élet
az az impo
ritkán lába
örök pibet
genciánk t
temetőben
tanár a ta
mondott.
A család
írottak a s
fájdalomt
fiuk, illeté
riük, unok
Vince állam
város közö
kath. egyh
zombori m
f. hó 1-én
boldog ház
rövid és a
felvétele ut
halottnak
fognak a
nyugalomra
szentmise a
kath. templ
1895. évi
drága ham
neje. Zsuff
Zsuffa And
anyja. Zsuff
Györgyne
Mariska, s
Eva, napjé
Paterné, na
Mariska, J
következő
testületi m
szeretett k
44-ik, taná
1-én, kius
dogult tete
gyászhozó
helyzetű
és béke b

Gy
az ó-kauz
a bácsmeg
évi febru
tűzoltói in
ó-kanizsai
Haláláról
jelentést a
fájdalmas
alparancs
választman
folyó évi
után törté
delután 2
áldozat pe
kath. szer
Áldás és o

ironiájában
ugyan, e
Ez a
ség filozof
oka abbat
azért szer
vagyunk
hogy kell
okoskodás
az élet.

A t
öntudatos
nosítása a
ez előre
közvágy
teszi, att
fejlődés

Nem
követke
kell létit
gosultab
törekvés
leszen n

Att
fokozód
hetetlen
zöket jut
a mult le
szöbön
valósulás

De
annak m
nan szer
kézpetet
ama kor
bűszkélk

Zsuffa Vince. A zombori társadalmat súlyos csapás érte. Egyik legtevékenyebb és legkedveltebb tagja: Zsuffa Vince főgimnáziumi tanár folyó hó 1-én életének 44-ik évében rövid, de kínos szenvedés után jobblétre szenderült. Tevékeny életet oltott ki a balál. Zsuffa Vincét ismerte és tisztelte mindenki. Odaadással, teljes buzgósággal működött a nehéz tanári pályán már 17 év óta. Mint tanár úgy tanártársainak osztatlan tiszteletét, mind pedig a növendékeknek szeretetét érdemelte ki. Tanári működésén kívül mint a nagy társadalomnak tagja is ritka tevékenységet fejtett ki. Minden társadalmi mozgalomban résztvett s legjobb meggyőződése szerint fáradozott. Tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak, a róm. kath. egyházközségnek s iskolaszékeknek, jegyzője a zombori öns. egyetlnek és az új templom építő bizottságnak. A szabadalvúpartnak egyik legbuzgóbb, legtevékenyebb vezetője volt. Halála igaz részvétet keltett az egész városban és a környéken. Hogy mennyire népszerű ember volt s hogy mily áldásdus tevékenységet fejtett ki egész életén keresztül, annak legfényesebb tanubizonysága az az impozáns temetés, amelyhez hasonló csak nagyon ritkán láthatunk. Valóságos néparadat kísérte ki az elhunytat örök pihenő helyére. Városunk notabilitásain kívül intelligenciánk ugyszólván teljes számban ott volt. — A temetőben a sirnál Buday Gergely főgimnáziumi hit-tanár a tanári kar nevében mély érzésű gyászbeszédet mondott. A beszédet lapunk más helyén közöljük. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Alul-írottak a saját, valamint nagyszámu rokonságuk nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett fiuk, illetőleg drága férje, szerető jó apjuk, édes testvé-riük, unokatestvérük, sógoruk és rokonuk dedinai Zsuffa Vince állami főgimnáziumi rendes tanár, Zombor sz. kir. város köztörvényhatósági bizottságának, a zombori róm. kath. egyházközségnek s iskolaszékeknek tagja és a zombori önszervező szövetkezet választmányi jegyzője f. hó 1-én esti 10 órakor tevékeny életének 44-ik, boldog házasságának s tanári működésének 17-ik évében rövid és kínos szenvedés s a halotti szentségek ajtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult drága halottnak hült tetemei f. hó 3-án d. u. 1/4 órakor fognak a gyászházból a sz. Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetni, laktüdvéret pedig az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 4-én d. e. 8 órakor fog a róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatattni. Zombor, 1895. évi február hó 2-án. A béke anyaga lebegjen a drága hamvai felett! Zsuffa Vincéné szül. Józits Mariska, neje. Zsuffa Jenő, Zsuffa Ilon, Zsuffa Lajos, gyermekei. Zsuffa András, atyja. Zsuffa Andrásné szül. Czvéits Jozefa, anyja. Zsuffa György, Zsuffa Antal, testvérei. Zsuffa Györgyné szül. Riesz. Hermin, Zsuffa Antalné szül. Varga Mariska, sógornő. Józits Simonné szül. Veszolovszky Éva, napája. Veszolovszky Péter, nagybátyja. Veszolovszky Péterné, nagynéje és gyermekei: Ida, Aranka, István, Mariska, Jozsef. — A tanári kar gyászjelentése pedig a következő: A zombori m. kir. állami főgimnázium tanári testülete mélyen megszorodott szívvel tudatja, hogy szeretett kartársa Zsuffa Vince rendes tanár, életének 44-ik, tanári működésének 17-ik évében, f. évi február 1-én, kínos szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogult tetemei f. hó 3-án, delután 1/4 órakor fognak a gyászházból a szent Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1895. évi február hó 2-án. Áldás és béke lebegjen a szeretett és felejtethetlen bajtárs

Gyászír. Dr. Tukats Ádám ó-kanizsai ügyvéd, az ó-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet alparancsnoka és a bácsmegeyi tűzoltó-szövetség választmányi tagja folyó évi február hó 3-án meghalt. A megboldogult az önkéntes tűzoltói intézménynek buzgó előharcosa volt és benne az ó-kanizsai tűzoltó-egylet megalakítóját vesztette el. Haláláról az ó-kanizsai tűzoltó-egylet a következő gyász-jelentést adta ki: Az ó-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet fájdalmas szívvel jelenti szeretett bajtársának, az egylet alparancsnokának, a bácsmegeyi tűzoltó-szövetség választmányi tagjának, dr. Tukats Ádám ügyvéd urnak folyó évi február hó 3-án reggeli 5 órakor rövid betegség után történt gyászos kimutat. Temetése folyó hó 4-én delután 2 1/2 órakor leend. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 4-én d. e. 8 órakor fog a róm. kath. szentegyházban a Mindenhatónak bemutatattni. Áldás és béke lebegjen a szeretett és felejtethetlen bajtárs

ironiájában nem: hogy ez a világ a lehetőleg legjobb ugyan, de rosszabb a semminél.

Ez az elégedetlenség filozófiája. De az elégedetlenség filozófiájának nem hive minden elégedetlen. Ennek oka abban van, mit Jean Paul ekként fejez ki: „Nem azért szeretjük az életet, mert szép; hanem mert úgy vagyunk teremtvé, hogy szeressük. Innen van aztán, hogy kelletlenül gyakrabban használjuk ezt a kifordított okoskodást: mint hogy szeretjük az életet; tehát szép az élet.“

III.

A történelem nem ismer kort, mely a miénkél öntudatosabban törekedett volna egy haladás általánosítására, mint a jövő tervszerű előkészítésére. Korunk ez előretörő szelleme a már elért vívmányokat nemcsak közvagyonná, hanem a további emelkedés lépcsőjévé is teszi, annak a gondolatnak uralma alatt, hogy az ember fejlődésének nincs belátható határa.

Nem megdöglöttség ötlete tehát a kérdés: el-következik-e még valaha az a kor is, melyben majd nem kell létünkért egymást megromító harcot vívniunk, legjog-sultabb igényeinkről lemondanunk, legbecsületesebb törekvéseink megfúszásától tartanunk? Avagy úgy leszen mindörökké, ahogy eddig volt?

Annak szemlélete, hogy a természet erőinek egyre fokozódó megismerése új alakot ad az életnek; legyőz-hetetleneknek tartott akadályokat elhárít; és oly eszköz-öket juttat az ember birtokába, melyek bátékonyasága a mult legmerészebb képzelmet is felülmúlja: szinte kü-szöbön állónak láttatja az aranykor reményének meg-valósulását.

De ezt a reményt nagyon bizonytalanná teszi ismét annak megfontolása, hogy nagyszerű vívmányaink, unjon-nan szerzett életjavaink, kiművelt társadalmi viszonyaink közepette, semmivel sem vagyunk megelégedettebbek ama korok nemzedékénél, melyek mindarról, amivel mi büszkélkedtünk, semmit sem tudtak.

hamvai felett! Ó-Kanizsán, 1895. évi február hó 3-án. Az ó-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet.

Hangverseny. A bajai kereskedő ifjak egylete f. évi február hó 16-án, szombat, a „Nemzeti szálloda“ termeiben részben betegsegélyző pénztára, részben könyv-tára javára táncdal egybekötött jótékony célu hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj: személyjegy előre váltva 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 k, családijegy előre váltva 2 frt 50 kr, a pénztárnál 3 frt. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A Tóth Kálmán-kör hangversenye. A zombori Tóth Kálmán-kör folyó hó 1-én pénteken a Vadaskürt összes termeiben kiválóan sikerült hangver-senyt rendezett. A műsor előzettsége s az egyes programtövek precíz előadása a közönséget meg-meg újuló tapsolásra ragadtatta. Mint ez estély fény-pontjait kell kiemelnünk Reisz Ilonka kisasszony és dr. Kollár Viktorné urnó szölo énekeit. Reisz Ilonka kisasszony a férfiak kíséretével népdalokat énekelt, dr. Kollár Viktorné urnó pedig a „Próféta“ c. dalműből énekelt egy szép részletet szintén a férfiak kíséretével. Gyönyörű énekükkel mindketten a közönség tündető elismerését érdemelték ki. Mokry Olga kisasszony begedüjateka elragadt volt; megújrázták, mire a kisass-zony néhány népdal művészi eljátszásával ritka élvezetet nyújtott újlag a közönségnek. A műsor első pontját Jeszenszky Dezső „Az elégedetlenség természetrajza“ c. felolvasása képezte. A nagyérdékű és komoly tudomá-nyon alapuló felolvasást élénken megtapsolták. — Dömötör Pal, a kör buzgó elnöke két általa fordított szerb balladát szavalt, illetve olvasott fel. A fordítás reá vall kiváló költőnk mesteri tollára. Kelő Mór gyönyörű szöloéneke nagy hatást keltett. A program utolsó pontját a nőikar éneke képezte. Mondanunk sem kell talán, hogy a kör buzgó női tagjait szűnni nem akaró tapsvihar juttalmazta meg. A hangverseny után tánc követekezett s jó kedvvel járták a csárdást a reggeli órákig. A mulatság minden tekintetben igen jól sikerült. Diszes és előkelő közönség vett azon részt s a részt-vevők mindegyike meggyőződött arról, hogy a Tóth Kálmán-kör nem egy a léteztetéssel küzdő egyesület, hanem immár társadalmi életünknek egyik jelentékeny tényezője. — Dömötör Pal egyik versét és Jeszenszky Dezső felolvasását mai tárcarovatunkban közöljük.

Kaszinó-egyleti közgyűlés. A zombori pol-gári kaszinó-egylet folyó hó 3-án deléltől 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését. A tárgysorozat leg-érdekesebb pontját a tisztikar megválasztása képezte. Elnökké nagy lelkesedéssel újlag Schmausz Endrét, a vármegye közszeretében álló alispánját választották meg. A többi tisztviselőik is mind megmaradtak állásaikban; így tehát alelnök lett: Husvéth István; jegyző: Czinkler Gyula; pénztárnok: Heindlhofer Róbert; igazgató: Popovits Sebő; aligazgató: Thum Vince; ügyész: Perviz Sandor. A választmányba beválasztottak: Bárczy Iván, Bittermann Nándor, dr. Duchon János, Fernbach Bálint, Fejér Gyula, Frey Imre, dr. Hável József, Jerkovits Antal, Késmárky Béla, Lang Flórián, Molnár István, Pribil Ernő, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Sztrilich Zsigmond, Tárcazy Mór, dr. Thim József, Valtér Nándor, Vagemann Simon és Vuits A. Miklós. Számvizsgálók lettek: Csarsch Sándor, Auth György és Raisz Lajos.

Esküvő. Gyurisits György városi főjegyző tegnape-lőtt esküdött örök hűséget Vuits Katharina kisasszony-nak, Vuits A. Miklós nagybirtokos és városi virilista leányának.

Meghívó. A zombori kaszinó-egyleti dalárdának folyó 1895. évi február hó 10-én d. e. 11 órakor a polgári kaszinó-egylet nagyermeben tartandó rendes közgyűlésére van szerencsém a dalárda működő tagjait tisztelettel meghívni. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés a dalárda mult évi működéséről. 2. A szám-vizsgáló bizottság jelentése a mult évi számadatok felül-vizsgálásáról. 3. A folyó évi költségvetés megállapítása. 4. Uj tisztviselők, választmányi tagok és számvizsgáló bizottság választása. Zomborban, 1895. évi február hó 2-án. Pribil Ernő, elnök.

Névvátoztatás. Friedmann Abraham Ignác adai illetőségű temesvári lakos úgy maga, mint kiskoru gyermeke „Fodorra“ változtatta nevét belügyminiszteri engedéllyel.

Uj tanítónő. Bokross Róza okleveles tanítónő a szabadkai állami tanítónőképződehez ideiglenes minő-ségben segédtanítónővé neveztetett ki.

Az export-gőzmalom megnyitása. A zombori export-gőzmalom tegnap déleltől lett ünnepe-lyesen üzembe véve. Az ünnepevényen a részvényesek szép számmal, a malom hivatalnokai és munkásai teljes számmal jelentek meg. Koczkár Zsigmond elnök hosz-szabb beszédet tartott s ezután mozgásba hozta az óriási gépet. Utána még Bikár Simon alelnök mondott beszédet.

Esküvő. Eibl Miksa cs. és kir. főhadnagy tegnape-lőtt esküdött örök hűséget Nikolics Anna urhölgynek.

Szerencsétlenség a jégen. A kulai korecsolya-egyleti jégpályán a napokban egy vigkedélyű kisasszony azzal mulattatta a jelenlévő közönséget, hogy a lebukást produkálta. Eleinte tetszett a tréfa úgy a közönségnek, valamint az illető műkedvelőnek, de balul tőtt ki, mert a lebukásnak szomorú vége lett, a vigkedélyű, tréfas kisasszony kitérte a lábát. Ha jégen jársz — ne tréfálj — így van megírva az egyiptomi álmoskönyvben és Aesopus meséiben.

Az ó-becsei önkéntes tűzoltó-egylet e hó 2-án Gombos Béla főszolgabíró elnökelete alatt közgyűlést tartott.

Öngyilkossági kísérlet követett el Szél Flórián ó-becsei lakos egy rossz ló miatt. Bernhardt Józseftől vett egy gebét 11 frtért, de mikor eladta, csak 5 frtot kapott érte. E miatt annyira elkeseredett, hogy két izben is felkötötte magát. Mindkét esetben sikerült megmenteni és végül felvilágosítani, hogy egy rossz gebe miatt nem érdemes ezt a szép életet itt hagyni.

A zombori adófelsőzámolási bizottság Latinovits Pál elnökelete alatt megkezdte működését.

Deák Péter, a nagy-károlyi szintársulat igazga-tója városunkba érkezett s nagy tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy színbázunkat a jövő évre ő kapja meg. A nagy-károlyi lapok a társulatról igen kedvezően írnak.

Jólelkű adomány. Halász Imre pacseri kegyur Pacsér községének most alakult „szegényház“ részére egy szép házat ajándékozott a hozzá tartozó területtel együtt; a szegények már benn is laknak az új helyiségben. A szép tett magamagát dicseri.

Színészet Jankovácson. Mult hó 24-én Halász Dániel vezetése alatt egy 12 tagból álló szintársulat érkezett hozzánk s azóta 5 előadást tartott. Megnyitól a „Nánit“ adták. Azután következtek: „A katonás kis-asszony“, „A végrehajtó“, „A paraszt kisasszony“, „Egy jó madár“ s „Az igmándi kispap“. A közönség, mely természetesen a község értelmiségéből áll, a társulattal meg van elégedve.

Halálozás. Pacsér község érdemes birájának Asztalos Lajosnak neje 26 éves korában a napokban elhunyt.

Uj lap Zomborban. A kerékpársport napról-napra jobban hódít városunkban s így nem csodálhatjuk, ha a Kerékpár-Egylet a nagyobb igényeknek megfele-lendő Zombori Kerékpár-Egyletlet Ertesítője címen tagjai részére havi értesítőt ad ki, melynek célja csupán a tagok közt a közvetlen érintkezést fenntartani.

Korecsolya-egyleti táncfűzerke. A zombori korecsolya-egylet folyó hó 9-én tartja meg a már általunk is jelzett táncfűzerkét. A táncfűzerke előre láthatólag igen jól fog sikerülni; a rendezőség a siker érdekében fáradságot nem kímélve, minden lehetőt megtesz; a közönség pedig tömegesen készül a mulatságon való részvételre.

Hol a szüzdohány? Jó fogást tettek a financok. Valami uton megtudták, hogy a Szt-Tamás határában egy szálláson a gazda szüzdohányt szokott pipálni. Hamarosan felszereltek és elindultak a szüzdohányt keresni. Nem sok keresés után, a szüzdohány illatának segítségével rábukkantak a keresett szállásra. Felkutattak mindent, de szüzdohányt nem találtak, s már távozni akartak, midőn egyiknek feltűnt, hogy mind a két asszony boldogállapotban van, pedig már az egyik közel járt a 70-éve. Egy kis szóváltás, jobbra, balra, le, föl való taszigálás után, a mámi is, meg a menyecske is két hatalmas csomó szüzdohányt adott ennek a pipás világnak.

Színházi rovatunk térszúke miatt jövő számba maradt.

Művészet és irodalom.

A Milleniumi magyar történet. Az Athenaeum részvénytársaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című nagyszabású tíz kötetes diszmunkának (milleniumi kiadás) kilencedik füzeté most hagyta el a sajtót. Ebben a füzetben az első kötet „A magyar királyság“ című ötödik könyvének folytatását találjuk Szent-István király törvényének ismertetéséről szóló első fejezettel, melyet a második fejezet „Az ország állapota és népesség“, a harmadik fejezet „Az ország kormányzása“ és a IV. fejezet „Belső háborúk. A kereszténység terjesztése“ cím alatt követnek Marczali Henrik kitérő tollából. Ebben a füzetben is a legérde-kesebb történelmi adatok összegyűjtve a magyar királyság megalapításának korszakából. Mindjárt a füzet két diszes műmelleklete is ezen legritkább történelmi adatok közül való. Az egyik műmelleklet a nemzeti mu-zeum egyik legbecesebb kódexének Hartvik „Szent-István legendája“ első lapjának nagy tökéletességgel előállított hasonmása, melyhez szövegolvasás és magyar fordítás van csatolva. A másik műmelleklet „a sarmise-gethusai amphitheatrum“ távlati rajzát mutatja, Szinte Gábor eredeti felvétele után. A szöveg közé a következő szép képek vannak lenyomatva, u. m. „Szent-István ezüst pénzei“ nyolc alakzatban, „Szent-István kardja“, mely a prágai székesegyházban őriztetik, „Szent-István állítólagos szobra a hamburgi székesegyházban“. A bécsi krónikából ismét két szép kép van átvéve, u. m. „Szent-István arcképe“, „Szent-István harca Gyulával“. A koronázási palást képei közül egy szalagdisz hasonmása és „Gizella királyné“ medailon arcképe van átvéve. Ezen kívül a füzetben találjuk „Szent-Gellért püspök és vértanu“ mellképét a budapest-fereencvárosi templom egyik ítvégfestménye után; továbbá a „San-Giorgio Maggiore Velencében“ pompás látképét és a veszprémi „Gizella kápolna“ belsejének rajzát, valamint „Szent-Gellért De-liberatójának kezdő sorait“ tiszta szép hasonmásban. Az eredeti codex tudvalegőleg a müncheni kir. könyvtárban őriztetik. Egyes füzet 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr, félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kap-ható minden hazai könyvkereskedésben.

Jeszenszky Dezső.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mint hogy felejthetetlen emlékü férjem kinos szen vedese és halála alkalmából oly sok-sok oldalról találkoztunk a részvét őszinte nyilvánításával, hogy külön-külön megköszönni képesek nem vagyunk, azért mindazon jóbarátok és jó ismerősök, kik pótolhatatlan vesztésünk miatt érzett fájdalmunkban részvételükkel vigasztalnak, fogadják ezúton úgy a magam, mint egész gyászborult családom nevében legbensőbb hálánk kifejezését.
Zombor, 1895. évi február hó 4-én.

Özv. Zsuffa Vincéné.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1028. szám.

kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Uj-Futtak községében üresedésbe jött és 300 frittal javadalmazott irnok-végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy ez iránti kérvényüket szabályszerűen felszerelve folyó évi február hó 21-ig ide nyujtsák be.

Ujvidéken, 1895. évi január hó 26-án.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

123. szám.

1895.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott Berekh község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. § a alapján a község tulajdonát képező vadászati jog hat egymás után következő évre, vagyis 1895 év augusztus hó 1-től 1901. évi július hó 31-ig terjedő időtartamra **1895. évi február hó 24-én délután 3 órakor Berekh községhezánál** a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adani.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Berekhen, 1895. évi január hó 29-én.

Grosser Lajos, **Lukity Joza,**
jegyző. 3-1 bíró.

63. szám. 1895.

HIRDETMÉNY.

Alulírott községi elüljáróság részéről az üresedésben lévő rendőrzetelő állásra — melyre 300 ftt készpénz fizetés, havi utólagos részletekben, van összekötve — ezennel pályázat hirdettetik.

A megválasztott az egyenruhát sajátjából tartozik fedezni.

A kellően felszerelt kérvények **1895. évi február hó 20-áig** Kolozsváry Sándor újvidéki járási főszolgabíró urnál nyujtandók be.

Kiszács, 1895. évi január hó 24-én.

3-3 **Az elüljáróság.**

480. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse nagyközség elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy elbocsajás folytán üresedésbe jött 1 lovas és 2 gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

Felhívom a pályázni szándékozókat, miszerint sajátkezűleg írt kérvényeiket legkésőbb **folyó évi február hó 20-áig** ezen elüljárósághoz nyujtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgárok,
- b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, a 45-iket el nem érték,
- c) feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
- d) teljesen egészségesek,
- e) írni és olvasni tudnak s a községben divó magyar nyelvet bírják.

Ezen rendőri állásokra való megválasztásnál elsőbbség adatik:

első sorban: az 1873 évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőroknak, másodsorban: a hadsereg- és honvédségnél kiszolgált egyéneknek,

harmadsorban: az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős óri minőségben) alkalmazásban álló egyéneknek, végül előny minden körülmény között a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásban való jártasság, valamint a nőtlenység.

A gyalogrendőri állás évi 300 ftt, a lovasrendőri állás évi 300 ftt és 150 ftt lótarással van összekötve, mely összegek havonkénti részletekben és pedig utólag fizettetik ki a község pénztárából.

A megválasztott rendőroknél kötelesek a szabályzat által megállapított egyenruhákat, ezeken kívül a lovasok a szolgálati lovat sajátjukból beszerezni, a felszerelésről, fegyverzetéről és lőszerről azonban a község fog gondoskodni.

Ó-Becsen, 1895. évi január hó 31-én.

3-1 **Az elüljáróság.**

Bérbeadó lakás.

Bosnyák Gyéna 223. számú sarokháza **folyó évi május hó 1-től** bérbeadó, bánát külváros, vásártér. Ezen lakás 3 szobából, egy bolt-helyiségből és pincéből áll. Igen alkalmas üzlet-helyiségnek. Bővebb értesítést a háztulajdonosnál nyerhetni. 2-1

1903. szám. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Mosorin községben egy községi szülésznői állás, évi 100 ftt fizetés — és minden szülési eset után 1 ftt nyi díjjal, választás után betöltendő s elnyerése iránt, képzési okmányokkal felszerelt folyamódványok, melyekben a kor és a nyelvismeret is kitüntetendő, Vojnits István titeli főszolgabíró **urhoz folyó évi február hó 15-ig** betérjesztendők.

Mosorinban, 1895. évi január hó 22-én.

Eremics Milán, **Bedov Milán,**
jegyző. 3-3 bíró.

Eladó

Zomborban, a Szelenese külvárosban fekvő néhai

ESZTERGAMY KÁROLY

tulajdonához tartozott 9 hold 409¹/₂ öl terményiségű ugynevezett

föld, a rajta lévő lázzal együtt. Értesítést ad:

3-1 **Özv. Esztergamy Károlyné.**

PLUTOS

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedett állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100-22

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 ftt 20 kr. 5 üveg ára 5 ftt.

Meghívás

a bács-almási takarékpénztár részvevnytársaság

1895. évi február hó 26-án délelőtt 9 órakor

Bács-Almásan az intézet helyiségében tartandó

XXII. rendes közgyűlésére.

Elintézendő tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentései.
2. Az 1894-ik üzletév tiszta nyeresmény felosztása és a felmentvény megadása.
3. Az 1895-ik évi költségelőirányzata.
4. Az alapszabályok értelmében kilépő 6 választmányi tag helyeinek választás útján betöltése és a felügyelő bizottság 3 tagjának 1 évre leendő megválasztása.
5. A cégjegyzésre megbízandó 2 tagnak választása.
6. Két részvényesnek megbízatása a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Azon tisztelt részvényesek, kik e közgyűlésen részt venni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket, illetve meghatalmazásait az intézet pénztáránál február hó 25-én d. e. 12 óráig letenni.

Bács-Almás, 1895. évi január hó 22-én.

Az igazgatóság.

VAGYON. **A bács-almási takarékpénztár részvevnytársaság 1894-ik évi mérlege.** TEHER.

Pénztárkészlet	7571 57	Részvevnytőke	60000 —
Váltótárca	186668 37	Takarékbetétek	71821 44
Kölesönkötvények	25667 —	Tartalékalap	10500 21
Jelzálogkölesön	30317 50	Visszleszámitolás	97087 86
Ertékpapírok	3000 —	Fel nem vett osztalék	16 —
Folyó számla	3056 51	Tiszta nyeresmény	24455 44
Intézeti ház és raktár	5500 —		
Földbirtok	2000 —		
Szerelvények	100 —		
	263880 95		263880 95

B.-Almás, 1895. évi január hó 22-én.

Rosenberg Adolf s. k., **Reichstein János s. k.,** **Hirschberg Bálint s. k.,**
igazgató. pénztárnok. könyvvezető.

Jelen mérleg megvizsgálatván az intézeti könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtatott.

Ulrich Ádám s. k. **Ramhab Ferenc s. k.** **Imgrund István s. k.**
A felügyelő bizottság.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egész
Fél
Negy
A lap
illető
szerke
a lap

Egyes

A

Még
élénkebb
dalkodót
szóló 189
általános
időszertűs
február ha
korlatba k
letek most
Es persz
az új inté
törvény é
is tudjuk.

Nálun
másutt ho
gadják,
szemben,
kedélying
való helye
tén célta.
„csősz“ k
törvénybe
zel az am
nembezz ju
Es ez
kussziót k
a 74. szá
határ oly t
be, hogy t
bizott teri
ekként a
tásoktól m
ügyeletet
teljesítse
ellenőrzik,
joktól és g
megbirunk
szori bejár
egy egy m
juthat. Es
törvény a
arányban
Hiszen, a
helyezked
mert mód
lenni a fel
Mikor meg
nek igaz

A

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10